

Verslag

Veiligheid in Spoortunnels

Datum dinsdag 17 mei 2016

Tijd 12.30-17.00 uur

Locatie Veiligheidstraining Centrum(VTC)/ Kantoren driehoek(DPS)/ Brandweerkazerne Post Sloten & OTG, Schiphol Amsterdam.

Aanwezig:

Harm Akse	Gemeente Amsterdam
Ron Beij	COB / Brandweer AA
Hans Bronsveld	Gemeente Amsterdam
Roland Brouwer	Arcadis
Michiel Dubbeldeman	ILNT
Leen van Gelder	Soltegro
Ed v.d. Griend	Feresor
Jim Halsey	Engie
Rob Houben	RHDHV
Hugo de Jong	Gemeente Amsterdam
Jan Jonker	Movares
Gea Kolk	Movares
Jacco Kroese	Movares
Diego Meester	Vialis
Dieke Nederbragt	ILNT
Magrita Noordmans	Engie
Robin Rijkers	Soltegro
Thijs Ruland	RHDHV
Henk-Jan Schuurman	Anteagroup
Aryan Snel	Witteveen+Bos
Andre Stehouwer	Soltegro
Jeffrey Tolboom	Brandweer Schiphol
Gerben Tornij	RHDHV
Ben Tuyp	Engie
Albert v.d. Zalm	Zalm advies

Afwezig:

Jan Houwers	Anteagroup
Edwin Luijt	Croon
Machiel Mastenbroek	Covalent
Robert Oosterhof	Railalert
Wesly Saarloos	Croon
Roel Scholten	COB
Leo Schuitemaker	
Johan v.d. Velde	Vialis
Robert Sirks	Stadsregio A'dam
Frank de Vries	Covalent
Ronald de Weerd	Croon
Peter Wolf	Arcadis

1. Opening

Ron Beij opent in plaats van Roel Scholten de platformbijeenkomst om 13.10 uur en heet de aanwezigen van harte welkom.

Leo Schuitemaker staat als spreker vermeld bij agendapunt 6. Hij is i.v.m. ziekte afwezig, zijn presentatie wordt overgenomen door Jeffrey Tolboom van Brandweer Schiphol.

2. **Stand van zaken COB**

- COB is gestart met platform B&O (beheer en onderhoud). De eerstvolgende bijeenkomst gaat over informatie en informatiesystemen en vindt plaats op 21 juni. Meer info en aanmelden kan via de website www.cob.nl.
- COB jaarverslag 2015 is [hier](#) te vinden.
- Binnen het programma V&V wordt een bijeenkomst voorbereid met sprekers vanuit Vialis, Rijkswaterstaat en Sogeti. De definitieve datum volgt spoedig en wordt vermeld op de website.
- Er wordt een bijeenkomst georganiseerd over uitgangspunten, eisen etc. van tunnelventilatie: meer informatie volgt binnenkort.
- De expertmeeting van de LTR is gebruikt om extra input te verzamelen voor het boekje 'leren van oefeningen en incidenten'. Het resultaat hiervan volgt na de zomer 2016.
- In juni 2016 vindt de zesde editie van het COB Diner van de Ondergrond plaats. De beslissers in het COB-netwerk komen bij elkaar om te discussiëren over een langetermijnvisie op tunnels, welke toekomstscenario's zijn er en hoe kan het netwerk hierop anticiperen? Participanten worden hiervoor op persoonlijke titel uitgenodigd. Meer informatie kan opgevraagd worden via info@cob.nl
- Presentatie rapport Monitoring: De experts van Spoorzone Delft, A2 Maastricht en de Noord/Zuidlijn zijn bijna klaar met het beschrijven van hun best practices. Begin juli 2016 wordt het rapport gepresenteerd. Het project Monitoring maakt de praktijkervaringen inzichtelijk die de afgelopen jaren zijn opgedaan bij grote binnenstedelijke tunnelprojecten. In het rapport gaan de experts uitvoerig in op de ontwerp- en monitoringsfilosofie, gemaakte predicties, verzamelde meetdata en aanpassingen in het bouw- en/of monitoringsproces. Doel is om hiermee toekomstige projecten verder te helpen. Voor aanmelding en meer informatie kunt u contact opnemen ellen.vaneijk@cob.nl
- Het KPT werkt aan een boekje 'geschiedenis van de tunnelveiligheid. De uitwerking volgt na de zomer van 2016.

3. **Inleiding thema Veiligheid in Spoortunnels**

Deze bijeenkomst over Veiligheid in Spoortunnels viel samen met een opdracht om de gevolgen van het inwerkingtreden van het Wet lokaal spoor te onderzoeken. Hiervoor is een rapport opgesteld met de titel "[Gevolgen inwerkingtreding Wet Lokaal Spoor](#)". Het rapport is beschikbaar en wordt ter vergadering uitgereikt.

Om de aanbevelingen die in dit rapport worden gedaan verder uit te werken zal er een werkgroep geformeerd moeten worden. Geïnteresseerden kunnen zich hiervoor opgeven bij simone.abel@cob.nl. Een van de aanbevelingen die wordt gedaan is om een methodiek (QRA) te ontwikkelen waarmee aangetoond kan worden dat er voldaan wordt aan de in de wet gestelde norm voor het groepsrisico.

4. **Wetgeving lokaal spoor**

Hoe is de wetgeving ingericht in de gemeente Amsterdam? (Hugo de Jong)

Wet Lokaalspoor en de Noord-Zuidlijn (Harm Akse)

De presentaties worden bij het verslag gevoegd.

De omschrijving van de Wet lokaal spoor is terug te vinden op www.mijnoverheid.nl

Vraag: Naar aanleiding van de aanslag in Brussel op het metrosysteem. Zijn de leerpunten uit deze aanslagen meegenomen in het veiligheidsconcept van de Noord-Zuidlijn?

Antwoord: Deze scenario's worden niet genoemd in de wet lokaal spoor en zijn ook niet specifiek uitgewerkt voor de Noord-Zuidlijn. Wel worden er door speciale antiterreur eenheden voorbereidingen getroffen voor generieke aanslagen in Nederland maar deze activiteiten worden niet openbaar gedeeld. Incidenten in Engeland zijn wel meegenomen in de aanpak van de Noord-Zuidlijn.

Vraag: Hoe is er bij de invoering van de nieuwe wet omgegaan met de bestaande metrolijnen?
Antwoord: Verschillende systemen moesten hiervoor aangepast worden zodat deze aansluiten op de nieuwe wet; er komt bijvoorbeeld, vooruitlopend op de openstelling van de NZ-lijn al een heel nieuw beveiligingssysteem voor alle bestaande sporen.

Vraag: Is de QRA ook gedeeld met de collega's in Rotterdam en Den Haag?
Antwoord: Deze vraag is nog niet gesteld door deze partijen maar dit zou een goede zet zijn. Er zou een QRA regeling gemaakt moeten worden dat er ontwikkelingen en verbeteringen mogelijk zijn. (dit zou uitwerkt kunnen worden in de nieuw te vormen werkgroep naar aanleiding van het rapport Wet Lokaal Spoor)

Vraag: Ondergronds heb je domeinen van verschillende beheerders (zie de bestuurlijke netwerkkaart "[Gevolgen inwerkingtreding Wet Lokaal Spoor](#)")
Is dit in het lokaal spoor opgenomen?
Antwoord: Er wordt geen onderscheid gemaakt in materieel en een tunnel.
Er wordt een integrale safety case gemaakt van de gehele organisatie (infra, materieel)
Het geheel moet de beoogde veiligheidsdoelen afkaderen.

Ondergrondse stations vallen niet onder de Wet Lokaal Spoor. Het toezicht hierop wordt dan ook niet verzorgd door IL&T. De bouwkundige aspecten zijn geregeld in het Bouwbesluit en het toezicht is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. (in Amsterdam OGDNZK)

5. Pauze

6. Schiphol spoortunnel, heavy rail (Jeffrey Tolboom, adviseur, brandweer Schiphol, instructeur)

De presentatie wordt bij het verslag gevoegd.

Het is bekend hoe de luchtstromen bij een brand zijn, maar hier moet de brandweer wel rekening mee houden. **Vraag:** Wanneer is het veilig om toe te treden?

Antwoord: De brandweer moet zeker weten waar de trein staat en welke nooduitgangen beschikbaar zijn en welke niet.

De machinist geeft de locatie door aan de backoffice van Prorail. Die belt met de centrale in Driebergen; in totaal wordt er over 5 schijven gealarmeerd. (Machinist, Prorail, Driebergen, Meldkamer hulpdiensten, Brandweer Schiphol) Dit kan voor problemen zorgen omdat hierdoor foutieve of incomplete meldingen kunnen ontstaan.

Vraag: Hoe zelfredzaam zijn de gebruikers? Wordt er wat gedaan aan het opvoeden / voorlichten van de mensen? Alles is gebaseerd op zelfredzaamheid. Reizigers worden geholpen door goede ventilatie, bordjes, roltrappen de veilige kant op. Voor de ondergrondse stations zijn er verschillende scenario's om de rook af te voeren.

Reizigers zouden wel geïnformeerd moeten worden over de gevaren en hoe zij moeten vluchten, maar er blijft een restrisico aanwezig voor de reizigers.

De beheerder is er verantwoordelijk voor dat de brandweer kan optreden, hiervoor worden o.a. maatregelen genomen op ventilatie gebied zodat de rook weg wordt gehouden bij vluchtende mensen.

Antwoord: Het KPT heeft in samenwerking met Rijkswaterstaat en het CBR een publieksvoorlichtingscampagne opgezet voor wegtunnelgebruikers. Analoog aan dit project kan dit kan wellicht ook opgepakt worden door het KPT/ COB in samenwerking met Prorail voor spoortunnels.

Actie KPT/COB

Opmerking. Door de Schipholtunnels worden geen goederen vervoerd.

Vraag: Wordt er wel eens gesproken over de kans op gifgas aanvallen in ventilatiesystemen in de metro?

Hoe kun je het systeem hierop voorbereiden zodat de effecten beperkt blijven?

Antwoord: Heel veel risico's zijn niet af te dekken, zeker niet op het gebied van terrorisme.

Vraag: Hoe haakt de brandweer Schiphol in op de andere organisaties zoals de luchthaven en Prorail?

Antwoord: De verantwoordelijkheden zijn geregeld in het bouwbesluit, de wet personenvervoer en de Wet op de Veiligheidsregio's.

De samenwerking met Prorail is vastgelegd in een plan / samenwerkingsverband.

De samenwerking tussen de brandweer en prorail werkt heel goed omdat zij geregeld met elkaar oefenen en elkaar daardoor ook goed kennen.

7. Rondvraag

Opdracht vanuit het rapport "Gevolgen inwerkingtreding Wet Lokaal Spoor"

Vervolgstappen naar aanleiding van het rapport: het formeren van een werkgroep voor het uitwerken van de aanbevelingen en het opstellen van handleidingen die opgenomen kunnen worden in de regelgeving.

Wie wil plaatsnemen in deze werkgroep? Opgeven kan bij simone.abel@cob.nl

8. Sluiting vergadering / volgende platformbijeenkomst 20-9-2016;

Naar aanleiding van een oproep over beschikbare locaties voor volgende platformbijeenkomsten hebben Movares en Engie zich gemeld.

Ook voor de bijeenkomsten van het Platform Veiligheid in 2017 kunnen bedrijven zich aanmelden als vergaderlocatie bij simone.abel@cob.nl.

De eerst volgende platform bijeenkomst vindt plaats op **20 september** met als onderwerp 'Stapeling van veiligheidsfuncties in tunnels'.

Op **29 november** heeft de bijeenkomst als thema: 'Internationale tunnelprojecten'.

De bijeenkomst wordt om 15.30 uur afgesloten waarna een rondleiding volgt op het Bocas oefenterrein op Schiphol. Op dit oefencentrum wordt momenteel een haalbaarheids onderzoek uitgevoerd naar de realisatie van een oefentunnel.

9. Rondleiding Bocas / oefenterrein

10. Einde programma